

Asiakastietojen käsittely sosiaali- ja terveydenhuollossa

Amanda Lindström

Liisa Murto

Assi Uuskallio

ASIAKASTIETOJEN KÄSITTELY
SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLOSSA

Amanda Lindström

Liisa Murto

Assi Uuskallio

Asiakastietojen käsittely sosiaali- ja terveydenhuollossa

© Edilex Lakitieto Oy ja tekijät

Kansi: Tiina Lahdelma / Carita Nurminen

Taitto: Anu Korpijärvi

Kannen kuva: natrot / Shutterstock.com

Kustantaja: Edilex Lakitieto Oy
lakitieto.edilex.fi

ISBN 978-951-37-9314-2

Anna palautetta kirjasta: toimitus.edilex.kustannus@almamedia.fi

Painopaikka: BoD – Books on Demand 2025

Lukijalle

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelyä koskevaan lainsäädäntöön on tehty vuosien varrella kiihtyvällä tahdilla muutoksia ja tarkennuksia erityisesti teknologisen kehityksen ja EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen vuoksi. Tarve uudistaa sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallintaa oli tunnistettu jo pitkään: vanhaa sääntelyä pidettiin vaikeaselkoisena ja puutteellisena ja sen soveltaminen ja yhteensovittaminen oli haasteellista. Katavaa lainsäädännön kokonaisuudistusta odotettiin kuitenkin aina vuoden 2024 alkuun.

Uusi asiakastietolaki astui voimaan 1.1.2024. Lakiin on koottu aikaisemmin useampaan eri lakiin hajautuneet säännökset sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä. Asiakastietolain päätarkoituksena on yhdenmukaistaa asiakastietojen käsittelyä niin sosiaali- ja terveydenhuollon kuin julkisen ja yksityisen sektorin välillä. Sääntelyn tavoitteena on mahdollistaa asiakastietojen turvallisempi ja sujuvampi käyttö eri toimijoiden välillä Kanta-palvelujen avulla.

Kokonaisuudistuksesta huolimatta sääntely on edelleen varsin monimutkaista ja usein haastavaa soveltaa. Tarve selkeälle ja jäsennellylle kokonaisesitykselle asiakastietojen käsittelystä sosiaali- ja terveydenhuollossa on ollut ilmeinen. Tällä teoksella haluamme vastata tuohon tarpeeseen ja tarjota ymmärrettävän ja käytännönläheisen katsauksen asiakastietolain keskeisiin säännöksiin ja niiden soveltamiseen. Olemme suunnanneet teoksemme erityisesti hyvinvointialueiden ja sote-palveluntuottajien henkilöstön ja johdon tarpeisiin, mutta kirja palvelee laajasti myös valvontaviranomaisia, tietosuoja-asiantuntijoita, juristeja sekä muita asiakastietojen käsittelyn parissa työskenteleviä.

Sisältörakenteessa seuraamme asiakastietolain systematiikkaa ja tarjoamme jäsennellyn kokonaiskuvan lain keskeisestä sisällöstä. Painotuksemme on ollut sote-alan asiakastyössä tarvittavassa sääntelyosaamisessa. Olemme siksi rajanneet käsittelyn ulkopuolelle tietojärjestelmiä, hyvinvointisovelluksia ja valvontaa koskevat asiakastietolain 11, 12 ja 13 luvut.

Asiakastietojen käsittelyä ohjaavan lainsäädännön kokonaisuus on suuri, ja tämä teos ohjaa lukijansa tarvittaessa lisätiedon äärelle.

Asiakastietojen käsittelyä koskeva lainsäädäntö on jatkuvassa muutoksessa. Kuvaavaa on, että tätä teosta kirjoitettaessa uuteen asiakastietolakiin on tehty jo kolme muutosta ja lisää muutoksia valmistellaan Euroopan unionin uuden EHDS-asetuksen johdosta. Tähän teokseen saimme onneksemme sisällytettyä alkukeväällä 2025 toteutuneet lakimuutokset sekä tuoreinta ratkaisukäytäntöä tuomioistuimilta ja ylimmiltä laillisuusvalvojilta. Toivomme, että nämä auttavat lukijaa haastavan sääntelyn tulkinnassa.

Me kirjoittajat toivomme, että tämä teos toimisi kattavana tietopakettina ja käsikirjana kaikille, jotka tarvitsevat tietoa asiakastietojen käsittelyn sääntelyn ymmärtämisessä ja soveltamisessa. Haluamme osoittaa lämpimät kiitokset läheisillemme, jotka ovat kannustaneet ja tukeneet meitä vauhdilla edenneen kirjoitusprojektin keskellä. Erityiset kiitokset osoitamme kustannustoimittajallemme asiantuntevasta ja kannustavasta yhteistyöstä tämän teoksen ideoinnissa, muotoilussa ja viimeistelyssä.

Helsingissä 11.5.2025

Amanda Lindström, Liisa Murto ja Assi Uuskallio

Sisällysluettelo

Lyhenteet	XIII
1 Yleiset säännökset	1
1.1 Asiakastietolain tarkoitus	1
1.2 Asiakastietolain soveltamisala ja suhde muuhun lainsäädäntöön	2
1.3 Keskeiset käsitteet	8
2 Asiakastietojen käsittelyn yleiset periaatteet sosiaali- ja terveydenhuollossa	13
2.1 Asiakastietojen salassapito	13
2.1.1 Salassapidon perusta	13
2.1.2 Vaitiolovelvollisuus ja hyväksikäyttökielto	17
2.1.3 Vaitiolovelvollisuudesta ja salassapidosta poikkeaminen ..	19
2.2 Asiakastietojen käsittelyn ohjeet	21
2.3 Asiakastietojen käsittelyyn osallistuvien tunnistaminen	22
2.4 Käyttöoikeus asiakastietoon	23
2.4.1 Käyttöoikeus ja asiayhteys	23
2.4.2 Käyttöoikeuksien määrittäminen ja asiakastietoasetus ...	25
2.4.3 Asiakastietoasetuksen keskeiset käsitteet	28
2.4.4 Käyttöoikeus potilastietoon terveydenhuollossa	31
2.4.5 Käyttöoikeus sosiaalihuollon asiakastietoon sosiaalihuollossa	38
2.4.6 Käyttöoikeus sosiaali- ja terveydenhuollon välillä	51
2.4.7 Käyttöoikeudet asiakastietoon sosiaali- ja terveydenhuollon muissa tehtävissä	56
2.5 Asiakas- ja hyvinvointitiedon käytön ja luovutuksen seuranta	59
2.5.1 Velvollisuus kerätä lokitiedot	59
2.5.2 Lokirekisterit ja niihin tallennettavat tiedot ja tietosisällöt	60

3	Asiakastietojen rekisterinpito ja asiakkaan oikeudet	63
3.1	Asiakastietojen rekisterinpitäjä	63
3.1.1	Rekisterinpitäjän vastuista	63
3.1.2	Rekisterinpitäjä julkisen palveluntajan järjestämissä palveluissa	64
3.1.3	Rekisterinpitäjä yksityisen palveluntajan järjestämissä palveluissa	65
3.1.4	Työterveydenhuollon rekisterinpitäjä	66
3.1.5	Reseptikeskuksen rekisterinpitäjä	67
3.2	Palveluntuottajan vastuut toisen palveluntajan lukuun toimittaessa	67
3.3	Rekisterinpitäjän määräytyminen palveluntajan muutos-tilanteissa	69
3.4	Rekisterinpitäjän vastuut palveluntajan toiminnan päätyttyä	71
3.5	Yleistä asiakkaan tiedonsaantioikeuksista	72
3.6	Tietosuoja-asetuksen mukaisten asiakkaan oikeuksien huomioiminen	77
3.6.1	Tarkastusoikeus	77
3.6.2	Tarkastuspyynnön käsitteleminen	79
3.6.3	Tarkastusoikeuden rajoitukset ja pyynnöstä kieltäytyminen	81
3.6.4	Oikeus vaatia tietojen oikaisemista	82
3.6.5	Palveluntajan oikeus kieltäytyä pyynnöstä rajoittaa tietojen käsittelyä	84
3.7	Julkisuuslain mukaisten oikeuksien huomioiminen	85
3.7.1	Julkisuuslain soveltaminen	85
3.7.2	Asianosaisen tiedonsaantioikeus	86
3.7.3	Tietopyynnön käsitteleminen	87
3.7.4	Tiedonsaannin rajoittaminen	90
3.8	Asiakkaan oikeus tarkastaa lokitiedot	92
3.9	Alaikäisen oikeus kieltää tietojensa luovuttaminen huoltajalle	95
3.9.1	Alaikäisen kieltä-oikeus terveydenhuollossa	95
3.9.2	Alaikäisen kieltä-oikeus sosiaalihuollossa	96
3.9.3	Kieltä-oikeuden merkitys tietojen käsittelyssä	98

4	Asiakasasiakirjojen käsittely ja laatiminen	101
4.1	Asiakasasiakirjojen käsittelyä koskevat periaatteet	101
4.1.1	Velvollisuus asiakastietojen kirjaamiseen ja rakenteinen kirjaaminen	101
4.1.2	Asiakastietojen tallentaminen rekistereihin	103
4.1.3	Asiakirjoissa käytettävä kieli	105
4.1.4	Asiakirjojen eheyden, muuttumattomuuden ja kiistämättömyyden varmistaminen	108
4.1.5	Asiakirjojen säilyttäminen, arkistointi ja tuhoaminen	109
4.2	Potilasasiakirjat	111
4.2.1	Oikeus tehdä merkintöjä potilasasiakirjoihin	111
4.2.2	Potilasasiakirjoja koskevat periaatteet	113
4.2.3	Potilasasiakirjoihin kirjattavat tiedot	114
4.3	Sosiaalihuollon asiakasasiakirjat	125
4.3.1	Sosiaalihuollon asiakasasiakirjoja koskevat periaatteet	125
4.3.2	Asiakasasiakirjoihin tehtävät merkinnät	127
4.4	Kirjaaminen monialaisessa yhteistyössä	138
4.4.1	Monialaisen yhteistyön tausta ja tarkoitus	138
4.4.2	Kirjaaminen sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisissä palveluissa	139
4.4.3	Kirjaaminen sosiaali- ja terveydenhuollon välisessä yhteistyössä	140
4.4.4	Kirjaaminen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa	141
5	Oikeus käsitellä tietoa palvelunantajan toimintayksikössä .	143
5.1	Oikeus käsitellä tietoa palvelunantajan toimintayksikössä	143
5.2	Oikeus käsitellä asiakastietoja Uudellamaalla	146
5.3	Hyvinvointialueen lukuun toimivien palveluntuottajien oikeus käsitellä tietoa	147
6	Tiedonsaantioikeus ja tietojen luovuttaminen	151
6.1	Yleistä asiakastietolain 8 luvun sääntelyn soveltamisesta	151
6.2	Tietojen antaminen asiakkaan lailliselle edustajalle tai läheiselle erityistilanteissa	155
6.2.1	Laillisen edustajan, lähiomaisen ja läheisen määritelmät	155
6.2.2	Tiedot, joita voidaan luovuttaa lailliselle edustajalle tai läheiselle	157
6.2.3	Asiakkaan tahdon ja muun lainsäädännön huomioiminen	159
6.3	Tietojen käsittely toisen puolesta	162

6.4	Asiakastietojen luovuttaminen kuoleman jälkeen	165
6.5	Luovutuslupa, kiello ja suostumus	166
6.5.1	Luovutuslupan antaminen	166
6.5.2	Kiellon antaminen	170
6.5.3	Kiellon kohdentaminen	172
6.5.4	Suostumus tiedonsaannin ja luovuttamisen perusteena ...	174
6.6	Tiedonsaantioikeuden ja tiedon luovuttamisen toteuttaminen	179
6.6.1	Tiedonsaannin toteuttaminen tietojärjestelmän avulla	179
6.6.2	Muu menettely tiedonsaannin tai luovuttamisen toteuttamiseksi	180
6.7	Tiedonsaantioikeus sosiaali- ja terveydenhuollon välillä	183
6.7.1	Tiedonsaantioikeus sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisessä palvelussa	183
6.7.2	Sosiaalihuollon palveluntajan tiedonsaantioikeus ja luovutuslupan kohdentaminen	186
6.7.3	Terveydenhuollon palveluntajan tiedonsaantioikeus ja luovutuslupan kohdentaminen	189
6.7.4	Sosiaalihuollon palveluntajan tiedonsaantioikeus ilman luovutuslupaa	193
6.7.5	Terveydenhuollon palveluntajan tiedonsaantioikeus ilman luovutuslupaa	196
6.8	Terveydenhuollon palveluntajan oikeus saada potilastietoja ja potilastietojen luovuttaminen hoidon turvaamiseksi	199
6.8.1	Terveydenhuollon palveluntajan tiedonsaantioikeus ja luovutuslupa	199
6.8.2	Uudenmaan hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän tiedonsaantioikeus	201
6.8.3	Lääkemääräysten ja muiden lääkehoitoa koskevia merkintöjen luovuttaminen	204
6.8.4	Terveydenhuollon palveluntajan tiedonsaantioikeus ilman luovutuslupaa	205
6.8.5	Potilastietojen luovuttaminen ilman luovutuslupaa hoidon turvaamiseksi	206
6.9	Sosiaalihuollon palveluntajan oikeus saada sosiaalihuollon asiakastietoja	209
6.9.1	Sosiaalihuollon palveluntajan tiedonsaantioikeus ja luovutuslupa	209
6.9.2	Sosiaalihuollon palveluntajan tiedonsaantioikeus ilman luovutuslupaa	211

6.10	Sosiaalihuollon asiakastietojen luovuttaminen sosiaalihuollon asiakkaan hoidon ja huollon turvaamiseksi	215
6.10.1	Tiedon luovuttamisen edellytykset	215
6.10.2	Tahot, joille tietoja voidaan luovuttaa	217
6.11	Rajat ylittävä tiedonvaihto terveydenhuollossa	220
6.12	Potilastietojen luovuttaminen eräisiin tutkimuksiin	221
6.13	Asiakasta koskevan tiedon ilmoittaminen poliisille uhkan arviointia ja uhkaavan teon estämistä varten	222
6.14	Sosiaalihuollon asiakastietojen luovuttaminen eräissä muissa tilanteissa	223
6.14.1	Tietojen luovuttaminen tuomioistuimelle tai muulle viranomaiselle eräissä tilanteissa	223
6.14.2	Tietojen luovuttaminen sosiaalietuutta koskevan väärinkäytöksen selvittämiseksi	225
6.14.3	Tietojen luovuttaminen pyynnöstä rikoksen selvittämiseksi	226
6.14.4	Tietojen luovuttaminen oma-aloitteisesti rikoksen selvittämiseksi	226
6.14.5	Tietojen luovuttaminen tarkistettaessa olennaisen tärkeää tietoa	228
6.15	Sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaisen tiedonsaantioikeus	229
6.15.1	Sosiaalihuollon viranomaisen tiedonsaantioikeus	229
6.15.2	Sosiaalihuollon viranomaisen tiedonsaantioikeus rahalaitokselta	230
6.15.3	Viranomaisen tiedonsaantioikeus maksun määrittämiseksi ja tietojen tarkistamiseksi	231
6.15.4	Terveydenhuollon viranomaisen palveluksessa toimivan sosiaalihuollon ammattihenkilön tiedonsaantioikeus sosiaaliturvaetuustiedoista	232
6.16	Muulla laissa säädettyjen tiedonsaantioikeuksien ja tiedonluovutusvelvollisuuksien huomioiminen	235
6.16.1	Yleistä	235
6.16.2	Yhteydenotto ja ilmoitus sosiaalihuollon tuen tarpeesta ...	236
6.16.3	Lastensuojelulakiin perustuvat ilmoitusvelvollisuudet	237
6.16.4	Ilmoitusvelvollisuus törkeistä tekeillä olevista rikoksista ...	240
6.16.5	Poliisin tiedonsaantioikeus	240
6.16.6	Ilmoitus edunvalvonnan tarpeesta	244

7	Kanta-palvelut sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelyssä	247
7.1	Sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tietojärjestelmäpalvelut	247
7.2	Kansaneläkelaitoksen vastuu valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen ylläpidossa	249
7.3	Velvollisuus liittyä valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen käyttäjäksi	252
7.4	Asiakkaan informointi valtakunnallisista tietojärjestelmäpalveluista	254
7.5	Kanta-palvelujen kokonaisuus	256
7.5.1	Valtakunnallinen asiakastietovaranto	256
7.5.2	Lokirekisterien säilytyspalvelu	258
7.5.3	Tiedonhallintapalvelu	259
7.5.4	Tahdonilmaisupalvelu	261
7.5.5	Omatietovaranto	262
7.5.6	Kansalaisen käyttöliittymä ja hyvinvointisovellukset	264
7.5.7	Ammattilaisen käyttöliittymä	264
7.5.8	Kysely- ja välityspalvelu	265
7.6	Siirtymäsäännökset asiakastietolaissa	266
8	Tietoturvallisuuden ja tietosuojan omavalvonta	271
8.1	Tietosuoja-asetuksen mukaisten velvoitteiden huomioiminen	271
8.2	Tietoturvasuunnitelma	272
8.3	Tietoturvallisuuden omavalvonnan toteuttaminen ja vastuu	276
	Lähteet	279
	Oikeustapaushakemisto	287
	Asiahakemisto	289

Lyhenteet

AOA	Apulaisoikeusasiamies
AOAS	Apulaisoikeusasiamiehen sijainen
Asiakasasiakirjalaki	Laki sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista (254/2015)
Asiakasmaksulaki	Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992)
Asiakastietoasetus	Sosiaali- ja terveysministeriön asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä (457/2024)
Asiakastietolaki, AsTL	Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä (703/2023)
Dnro	Diaarinumero
DVV	Digi- ja väestötietovirasto
EHDS-asetus	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2025/327 eurooppalaisesta terveystietoalueesta sekä direktiivin 2011/24/EU ja asetuksen (EU) 2024/2847 muuttamisesta
EOA	Eduskunnan oikeusasiamies
Erityishuoltolaki	Laki kehitysvammaisten erityishuollosta (519/1977)
EV	Eduskunnan vastaus
HE	Hallituksen esitys
Holhoustoimilaki	Laki holhoustoimesta (442/1999)
Hyvinvointialuelaki	Laki hyvinvointialueesta (611/2021)
Julkisuuslaki	Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)
Kela	Kansaneläkelaitos
KHO	Korkein hallinto-oikeus

Kyberturvallisuudirektiivi	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/2555 toimenpiteistä kyberturvallisuuden yhteisen korkean tason varmistamiseksi kaikkialla unionissa, asetuksen (EU) N:o 910/2014 ja direktiivin (EU) 2018/1972 muuttamisesta sekä direktiivin (EU) 2016/1148 kumoamisesta
Käyttöoikeusasetus	Sosiaali- ja terveysministeriön asetus käyttöoikeudesta asiakastietoon (825/2022)
Lapsenhuoltolaki	Laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta (361/1983)
Lääkemääräyslaki	Laki sähköisestä lääkemääräyksestä (61/2007)
Lääketutkimusasetus	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 536/2014 ihmisille tarkoitettujen lääkkeiden kliinistä lääketutkimuksista ja direktiivin 2001/20/EY kumoamisesta
Lääketutkimuslaki	Laki kliinisestä lääketutkimuksesta (983/2021)
OKV	Oikeuskanslerin virasto
PeVL	Perustuslakivaliokunnan lausunto
PeVM	Perustuslakivaliokunnan mietintö
Potilasasiakirja-asetus	Sosiaali- ja terveysministeriön asetus potilasasiakirjoista (94/2022)
Potilasdirektiivi	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/24/EU potilaiden oikeuksien soveltamisesta rajat ylittävässä terveydenhuollossa
Potilaslaki	Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992)
Sote- järjestämislaki	Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021)
Sote-valvontalaki	Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023)
Sote-voimaannanolaki	Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta (616/2021)
Sosiaalihuollon asiakaslaki	Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000)
STM	Sosiaali- ja terveysministeriö

StVM	Sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö
THL	Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
Tiedonhallintalaki	Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta (906/2019)
Toisiolaki	Laki sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä (552/2019)
TSA, tietosuoja-asetus	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679 luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta
TSL	Tietosuojalaki (1050/2018)
TSV	Tietosuojavaltutettu
Tunnistus- ja luottamuspalvelulaki	Laki vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista (617/2009)
Tutkimuslaki	Laki lääketieteellisestä tutkimuksesta (488/1999)
Uusimaa-laki	Laki sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla (615/2021)
Valvira	Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto
Vanha asiakastietolaki	Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (784/2021)
Vanhuspalvelulaki	Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (980/2012)
Väestötietolaki	Laki väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista (661/2009)

*Asiakastietojen käsittely sosiaali- ja terveydenhuollossa on kattava käsi-
kirja vuoden 2024 alussa voimaan tulleen sosiaali- ja terveydenhuol-
lon asiakastietojen käsittelystä annetun lain sisällöstä ja soveltami-
sesta. Asiakastietolakia käsitellään kirjassa käytännönläheisesti ja
konkreettisten esimerkkien avulla.*

Tarkastelun kohteena ovat asiakastietojen käsittelyn ja kirjaami-
sen periaatteet, asiakkaan asema ja oikeudet asiakastietojen käsit-
telystä, käyttöoikeuksien määrittäminen, tiedonsaantioikeudet ja
tietojen luovuttaminen sekä Kanta-palvelujen rooli asiakastietojen
käsittelyssä. Teos antaa vastaukset esimerkiksi kysymyksiin siitä,

- mitä asiakas- ja potilastietoja voidaan kirjata
- kenellä on oikeus saada salassa pidettäviä asiakastietoja ja
- miten salassa pidettävän asiakastiedon luovuttamisen edel-
lytyksiä arvioidaan.

Teos on tarkoitettu käsikirjaksi sosiaali- ja terveydenhuollon ammat-
tihenkilöiden ja muiden asiakastietoja käsittelevien tahojen käytän-
nön tiedon tarpeisiin, mutta se soveltuu myös tietolähteeksi kaikille
aiheesta kiinnostuneille.

Kirjoittajat OTM *Amanda Lindström*, OTM *Liisa Murto* ja OTM, LLM *Assi
Uuskallio* ovat sote-juridiikkaan perehtyneitä juristeja.